

Kurbanla ilgili sorular

Konya/Ereğli'den Temel Dıvarcı: "Kurban Bayramında kurban kesmenin hükmü nedir? Fazîletleri nelerdir? Kurban kesme vakti ne zamandır? Adak kurbanı borcu olan birisi, Kurban Bayramında kestiği kurbanı adak yerine sayabilir mi? Veya önceliği hangisine vermeli? Önce adağı mı kesmeli? Her birisinin hükmü nedir? Adak niyetine keserse etinden yiyebilir mi?"

Söz Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtu Vesselâmın:

*Hazret-i Âişe radiyallahü anhâ rivâyet etmiştir: Resûlullah Efendimiz (asm) buyurdu ki: "İnsanoğlu Kurban Bayramında Allah katında kan akıtmaktan daha makbûl bir amel işlememiştir. O kurban kıyâmet günü boynuzlarını, kıllarını ve çatal tırnaklarını bile kaybetmeden gelecektir. Çünkü kan yere düşmeden Allah'ın kabûl mahalline düşmektedir. Artık kurbanlar hakkında gönlünüz hoşnut olsun." (1)

*Ukbe bin Âmir radiyallahü anh dedi ki: Resûlullah (asm) kurbanlık hayvanları taksim etti, dağıttı. Geriye bir toklu kaldı. Onu da Resûlullah'tan (asm) ben istedim. Bunun üzerine Resûlullah Efendimiz (asm): "Onu da sen kes!" buyurdu. (2)

*İbn-i Abbas radiyallahü anh anlatmıştır: Bir yolculukta Resûlullah (asm) ile berâberdik. Derken Kurban Bayramı girdi. Bir sığırı yedi kişi ortak olarak kurban kestik." (3)

*Câbir radiyallahü anh bildirmiştir: Hudeybiye'de Resûlullah (asm) ile berâber, deveyi yedi kişi için, sığırı da yedi kişi için boğazladık." (4)

*Atâ bin Yesâr radiyallahü anh demiştir ki: Ebû Eyyûb el-Ensârî'ye (ra):

"Resûlullah (asm) zamanında kurbanlar nasıldı?" diye sordum. Ebû Eyyûb el-Ensârî (ra) dedi ki:

"Kişi kendisi için ve evinin halkı için bir koyun kurban eder; onun etinden kendileri yer ve başkalarını da yedirirdi." (5)

*Celebe bin Süheym (ra) bildirmiştir: Adamın biri İbn-i Ömer'e (ra):

"Kurban kesmek vâcip midir?" diye sordu. İbn-i Ömer (ra):

"Resûlullah (asm) ve Müslümanlar kurban kestiler" dedi. Adam tekrar:

"Kurban kesmek vâcip midir?" diye sordu. İbn-i Ömer (ra) bu defa:

“Sen ne dediğimi anlamıyor musun? Resûlullah (asm) ve Müslümanlar kurban kestiler diyorum. Resûlullah (asm) Medîne’de on sene ikâmet etti ve her sene kurban kesti” dedi. (6)

*Berâ bin Âzib radiyallahü anh bildirmiştir: Resûlullah (asm) Kurban Bayramında bize hitâbette bulunarak:

“Sizden hiç biriniz namaz kılmadan önce kurban kesmesin” buyurdu.

Bunun üzerine dayım ayağa kalktı ve:

“Yâ Resûlallah! Bugün etin bol olduğu bir gündür. Bundan dolayı ben aileme, evimin halkına ve komşularıma yedirmek için kurbanımı önceden kestim.” Dedi.

Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm):

“Yeniden kurban kes!” buyurdu.

Bunun üzerine dayım:

“Yâ Resûlallah! Dişi bir süt oğlağım var ki, et bakımından iki koyundan daha üstündür. Onu kurban edebilir miyim?” diye sordu.

Resûlullah Efendimiz (asm):

“Evet! Onu kes. Çünkü bu diğer kestiğinden daha hayırlıdır ve senin için yeterlidir” buyurdu. (7)

*Büreyde radiyallahü anh anlatmıştır: Resûlullah Efendimiz (asm) şöyle buyurdu:

“Güçlü olan güçlü olmayana yedersin diye, üç günün üstünde kurban etlerinden sizi men etmişim. Artık dilediğiniz kadar yiyin, yedirin ve sonrası için biriktirin.” (8)

*Âbis bin Rebîa radiyallahü anh dedi ki: “Mü’minlerin annesi Hz. Âişe’ye (ra) sordum ki:

“Resûlullah (asm) kurban etlerini üç günden fazla bekletmeyi yasaklar mıydı?”

Hazret-i Âişe (ra):

“Hayır. Fakat, halktan kurban kesen azdı. Bu yüzden kurban kesmeyenleri yedirmek istemişti. Nitekim biz hayvanın paçalarını kaldırır ve on gün sonra yedik.” (9)

*Hazret-i Âişe ve Ebû Hüreyre radiyallahü anhümâ bildirmişlerdir: “Resûlullah (asm) Kurban Bayramında kurban keseceği zaman iri, semiz, çift boynuzlu, alaca ve

yumurtaları burkulmuş iki adet koç alırdı. Bunlardan birisini Allah'ın birliğine ve O'nun elçiliğine şehâdet eden ümmeti için, diğerini de kendisi ve âl-i beyti için keserdi." (10)

Kurban kesme vakti, Kurban Bayramının birinci günü bayram namazından sonra başlar, bayramın üçüncü günü gün batımına kadar devam eder.

Adak kurbanı ayrı, Kurban Bayramında kesilmesi vâcip olan kurban ayrıdır. Her ikisi de vâciptir; fakat birisi adayan kimse için vâciptir, diğeri gücü yeten kimse için vâciptir. Her ikisinin de sebepleri, illetleri, şartları ve niyetleri farklıdır.

Bir kimse daha önce adamak sûretiyle adak kurbanı kesmeyi kendisine vâcip kılmışsa, Kurban Bayramını beklemeksizin günü geldiğinde adak kurbanını keser. Adak kurbanını Kurban Bayramı günlerinde kesmesinde bir sakınca yoktur şüphesiz. Fakat Kurban Bayramında da kesmiş olsa, bu kurbanın etinden kendisi ve âilesi yemeksizin tamamen fakirlere dağıtılmalıdır.

Artı imkânı varsa kendisi için Kurban Bayramına mahsus olmak üzere ayrıca kurban keser. Bu kurbandan ise, kendisi ve âile fertleri yer.

Fakat imkânları kısıtlı ise adak kurbanını, etini âilesiyle ve çocuklarıyla yiyemeyeceği için, sonraya, imkân bulduğu ilk fırsata bırakır. Adak kurbanını sonraya bırakması Kurban Bayramı için kurban kesemeyeceği mânâsına gelmez. Dilerse ve imkân da bulabilmişse, kurban bayramı için niyet ederek kurban kesebilir.

Allah kabûl buyursun. Âmîn.

DİPNOTLAR:

(1) İbn-i Mâce, Edâhâ, 3; Tirmizî, Kurban, 1;

(2) Tirmizî, Kurban, 6;

(3) İbn-i Mâce, Edâhâ, 3131; Tirmizî, Kurban, 7; Nesâî, Kurban, 15, 16;

(4) İbn-i Mâce, Edâhâ, 3132; Tirmizî, Kurban, 1538;

(5) İbn-i Mâce, Edâhâ, 10; Tirmizî, Kurban, 8;

(6) Tirmizî, Kurban, 9; (7) Tirmizî, Kurban, 10; Müslim, Edâhâ, 6; Nesâî, Kurban, 17

(8) Tirmizî, Kurban, 12; Müslim, Edâhâ, 29;

(9) Tirmizî, Kurban, 1547;

(10) İbn-i Mâce, Edâhâ, 3122